

TABOR

Naslov

Maribor, sreda 29. julija 1925.

Leto: VI. — Številka: 169.

9. ZÜRICH, 28. julijsa. (Izv.) Sklepnji tečaj.
Pariz 24.35, Beograd 9.07 Londoni 2501,
Praga 15¼ Milan 18.77, Newyork 51512¼
Dunaj 0.00725.

ZAGREB, 28. juli.	Pariz	268.15—
273.15, Švica	1095—1103, London	273.50—
275.50, Dunaj	790—800, Praga	167.17—
169.17, Milan	205.45—207.85, Newyork	56.50

Grozote bolgarskega režima.

Dva bivša ministra iz vlade Stambullijskega sežgana v policijski kleti. — Jugoslavija in Bolgarija.

BEOGRAD, 28. jultija. Po vesteh iz Sofije se krvavi teror v Bolgariji na celoti črti nadaljuje. V policijskih zaporih sta bila obsojena na smrt dva bivša ministra iz vlade Stambulijskega, Ciril Pavlov in Peter Janov. Zaprli so ju v klet in oba dobesedno sezgali. Vest je vzbudila splošno sočutje in vznemirjenost.

Jugoslovanska vlada še ni preklitala prepovedi izdajanja potnih vizumov bolgarskim podložnikom. Za jugoslo-

vanskega podanika Redžepovića, ki je bil umorjen v policijskih zaporih, zahteva jugoslovanska vlada 10 milijonov Din odškodnine.

Ker je bila telefonska zveza med Beogradom in Zagrebom oziroma Ljubljano dopoldan in v zgodnjih popoldanskih urah prekinjena, nismo mogli dobiti današnjih beografskih vesti.

Politični razgledi.

Maribor, 28. julija.

Kakor koli radičevci trdovratno prepričujejo svo našo javnost, da je »narod jednodušno za novu politiku«, se vendar zdi, da tudi njih postaja nekoliko strah pred možnostjo, da doživijo kakšno veliko presenečenje. Nes pametno bi bilo trditi, da te možnosti ni. Vsekakor je brezprimerni politični salto mortale radičevcev tako dalekosežen, da je ljudstvu takorekno vzel sapo. Taki preobrati v mišljenju, prepričanju in verovanju zahtevajo veliko prožnosti, pa je vprašanje, ali so radičevski kmetje tako dobri aviatiki kot njihovi voditelji. Kmetje niso bili zama n republikanci in protisrbski separatisti. Njihovo republikanstvo sicer ni bilo nikdar republikanstvo zapadnjaškega značaja; bilo je demagogija, ne pa demokracija. Republika nska demagogija, pa je imela trdno podlago: mržnjo pristašev habsburške monarhije proti srbski dinastiji. Dejstvo je, da je bilo hrvatsko ljudstvo ugravn prepojeno s habsburškim duhom in da se je čutilo po razpadu monarhije poraženo, tembolj, ker je prišlo pod vladu zasovaženega Beograda. Če ne bi radičevci tega občutka tolikanj negovali in zalivali, ne bi bil nikoli tako bohoten in bi bil kmalu izginil. Danes je ta preobrat v ljudskem mišljenju znatno težji. Boljševiška psihoza, ki se je lotila hrvatskih kmečkih mas po prevratu, je sicer kljub radičevskemu podpihovanju utihnula, ni pa še in ne bo tako kmalu izginila to, kar sloni na hrvatskih izročilih, kar je bilo ljudem vcepljeno že desetletja preje.

Zato že zdaj opažamo, da prihaja iz radicevskih vrst vedno več nezadovoljstva. Mogoče je sicer, da se bo dala masa nekoliko lahkoverno prepričati o sporazumu, kakor se je dala prepričati o republiki. Mogoče, a malo verjetno. Zakaj sporazum ima slabe korenine, saj jih ni, ni utegnil pometi.

Mislimo, da čakajo radićevce še težki
tinevi. Ači pa bo hrvatski primer potrdil,
da je pri politično slabo šolanem ljud-
stvu laž in sila edina močrost. V tem
slučaju pa izgine demokracija.

Ali so radikali zadovoljni? Relativno sigurno bolj ko radicevci. Z ozko strankarskega vidika so sklenili dobro kupčijo. Vendar pa vam iz radikalnih listov ne izide nekakša rezerviranost, ki jo čutite tudi v izjavah njihovih govornikov v skupščini. Rezerviranost je v takih odnosih jako modra, zdi se pa, da je toplota mlačna. Predvsem se radikali zavestno, da imajo v vladi moralno nezanezanega partnerja, ki je vajen političnih skokov in bravur, kakršnih srbski konzervativci ne zmorejo. Zato nimajo do radicevcev pravega zaupanja. Radikali pa tudi računajo z možnostjo, da nekega dne radicevci izgubijo pod sabo. Nekoliko pa še pada na miselno bojazen pred radicevskim preobrnjenjem v Srbijo.

«Vse kaže, da ni tiste trdovratnosti, ki jo lahko imela kompaktna vladna ve-
lina, ob številni moči sedanje vlade.

Značilen komentar h nastopu vlade RR je objavil v soboto bruski list »Lidove Noviny«. Piše med drugim:

Na svetu je toliko mržnje in prepira, da moramo biti hvaležni za vsako, četudi najneznatnejšo obljubo sprave, za vsako spravo in vsak poskus sprave. Menimo pa, da se nam ne bo štelo v zlo ako se še danes nismo mogli otrčesti nezaupanja napram preneglemu in preveč srečnemu preokretu v Jugoslaviji in če ne verjamemo kar zlepa Radićevi trditvi, da bo Evropa sedaj uvidela, kakšnem mora biti parlamentarizem. Sporazum seljaške, nekoč republikanske hrvatske stranke z radikali nas preveč spominja bajke o sporazumu šakala z levom, da bi navdušeni Radićevi slavospevi Pašiću in pokloni kralju ne vzbujali dvomov. Zakaj neki sprejema danes tako veselo in hvaležno to, kar je še nedavno odklanjal; kako je mogoče, da je danes tako zadovoljen s kompromisom, ki komaj zasluži to ime, ko pa je lani odklonil ponudbo resnične državnopravne pogodbe? Tudi s Pašićem bi se bit lahko že zdavnaj sporazumel pod neprimerno ugodnejšimi pogoji, saj se je pogajalo vsa ta leta in je bilo predlogov več kot dovolj. Radić, ki se je dosihdob vneval za tako brezobzirni maksimalizem, da je zanj zamenjkal simpatije druge kot v Moskvi, ki je napadal krono in ni štedil niti samih korenin državnega in narodnega jedinstva, ki ni hotel iti v Beograd in sodelovati v revizijskiščini Davidovićeve vladi, je nenadoma storil saltomortale, se veselo odpovedal republikanstvu, zapel pravo himno monarhiji in kralju Aleksandru posebej ter gladko sorejel ne samo nedeljivost kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ampak tudi toliko zasovraženo vidovdansko ustavo. Čemu in kako je to mogoče? Priznavamo, da naša uboga zapadnjaška ali srednjeveška pamet obstoji pred tem prebratom, toda Radić vam nima s pametjo preveč usmiljenja. Smeje se ji dobrodušno in je kakor Tolstojev mužik siguran v svoji samorasli kmečki modrosti...

Dnevna kronika.

m. Informacije za izlet Jčlig v Rogaški Slatini. V soboto dne 1. avgusta se vrši v Rogaški Slatini slavnostni koncert in iluminacija zdraviliškega doma. Prenosišče naj si vsak sam naroči pri ravnateljstvu zdravilišča. Skupni odhod izletnikov iz Maribora je v nedeljo dne 2. avg. ob 5.25 uri zjutraj. Rezervirani bodo posebni vagoni. Polovična vožnja Maribor-Rogaška Slatina tje in nazaj stane 30 din. Banket stane 31 Din. Prijave sprejema do 29. t. m. urar g. Fr. Bureš v Vetrinjski ulici. Priporočamo, da se izleta lahko udeleži vsak Sloveni.

— Tužna sadašnjost... »Jutranji list« poroča iz Karlovca o tamošnji proslavi 1000 letnice hrvatskega kraljevstva. Govoril je znani prof. dr. Horvat iz Zagreba. V poročilu citamo sledeči stavek:

»Hrvat je u podužem govoru prikazao glavne momente z hrv. povjesti, a na koncu se obazro i na tužnu sadašnjost, tješeći nas, da ne treba dvajati, jer je hrvatski narod pretrpjo i preživio još daleko teže časeve.« Zamislite se v tožno sedanjost! Na vladi so radičevci, edini predstavitelji hrvatskega naroda. In radičevce dr. Horvat pravi, da Hrvatom ni treba obupati, ker so bili še težji časi. Pa da to ni pikantno!

— Lasst uns doch schon endlich einmal in Ruh! kliče glasilo celjskih nemških nacionalcev »Cillier Zeitung« in odgovorja z ironijo, klevetami in žolčljivimi podtikanki na naš članek: »Kdo hujska?« Prišli smo do prepričanja, da je polemika s »Cillier Zeitung« čisto odvisna in brez vsake koristi, ker »Cillier Zeitung«: 1. ne pozna poštenosti v polemiki in samovoljno izpušča; kar ji ne prija, da nas lahko »tolče« z nesmisli in pobija z ironičnimi, nestvarnimi opazkami; 2. elapsoventom inozemskih nemških bojnih društev in domačim zgagartjem ne gre za kako objektivno premostrvanje položaja, temveč za politične spletke in za hujskanje. Mi kljub temu — in ne morda po »vplivu« naše nemške sosedo — trdimo, da bi bilo mogoče čisto znosno razmerje med lojalnimi Nemci in zavednimi Slovenci. Mi ne zahtevamo od Nemcev renegatstva, ker ga sami najbolj obojamo, zabranjujemo pa jim slovenske renegate, katere pa nemško-nacionalna klika na vso moč brani in ščiti, ker še danes priznava, da je bila germanizacija pravična in pravilna. V tem se pojmi popolnoma razhajajo in je vsako nadaljnje prekljanje odveč. Mi bi Nemcem razložili to, kar nas sprašuje »Cillier Zeitung«, ne moremo pa tega razložiti, dokler govorijo v imenu Niemcev g. Schauer in njegova klika. Zlobna podtikanja, da smo mi odgovorni za razne izgrede, ki so se kje zgodili, odločno odklanjamo in naj se g. Schauer zmeni z onimi, ki se jih tiče. Za sporazum še ni pravi čas, kakor ni bi

spoznavamo se in pravi čas, kako in kdaj
čas za daleko večji in važnejši spoznav
med radikalni in radičevci, dokler so sled-
nji trdovratno zagovarjali absurde
zahteva. Take absurde zahteve stavijo
danes nemški nacionalci okoli »Cillier
Zeitung« in mi pravimo, da v Sloveniji
ni količkaj vplivnega Slovenca, ki bi jih
mogel sprejeti in zagovarjati, pa majsi
je sicer še tako miroljuben in pravičen.
Zato je boj »Cillier Zeitung« z doseda-
njimi metodami čisto brezploden, ker se
takli prepotatni klčki ne bo nihče uklo-
nil. Kar se tle našega »pravnega čuta«,
ki nam ga odreka »C. Z.« zbog našega
stališča o Mariborski koči, ponavljamo
to, kar smo napisali pred citiranim slav-
kom in kar je »C. Z.« zamlčala; da se
naši pojmi o pravu precej razhajajo. —
Nemškimi nacionalcem so bila pravno
upravičena vsa nasilja nad Slovenci in
oni so izrabili ves aparat, ki bi moral
varovati pravno objektivnost, za ger-
manizatorične namene. Imetje nemških
društev à la Schulverein itd., ki majo
sedež v inozemstvu, ni samo pravna,
ampak tudi politična zadeva. Politična
dejanja pa se merijo s političnimi meri-
lom, ne samo s pravnimi; trdimo pa, da
so bile vse te zadeve tudi pravno pravil-
no rešene. Nami je popolnoma prav, če
imamo druge pravne pojme kot oni, ki
so nas nekoč pretepali zaradi slovenske
govorice in ki nam niso kot Slovencem
priznavali drugih pravic kot naučiti se
nemško in prejkomogoče zatajiti svoj na-
rod! Toliko za sedaj in za bodoče. Za
slovo pa: Lasst uns doch schon endlich
einmal in Ruhi!

— Državna učiteljska skupščina UJU se vrši letos 28., 29. in 30. avgusta v Št. botici. Delegati in predsedniki društev, ki se udeležijo skupščine, se morajo zaradi prenočišč prijaviti do 10. avgusta po-
verjeništvu UJU Ljubljana.

— Letošnja kopališka sezona na gornjem Jadranu je po vesteh zagrebških listov zelo dobra. Naša Rivijera že od 1. 1914 ne zaznamuje toliko letovišarjev kakor letos. Opaziti je samo, da je nazoval poset letovišarjev iz naše države, zlasti iz Zagreba, ter tudi Čehov, med tem ko narašča število Madžarov in Avstrijcev. Letos je bilo zlasti mnogo Slovencev. Najbolj obiskano kopališče je Crikvenica, ki šteje stalno 9750 gostov. Ražka ima 600, Novi, Rab, Selce

do 500, Malinska in Kraljevica do 400. — Cene so letos znatno znižane in za eno tretjino manjše od cen v Opatiji.

— Koliko cigaret se pokadi na leto. Nekateri angleški časopisi so prinesli statistiko, koliko se pokadi na svetu. — Največ cigaret pokadijo v Ameriki, kjer pride na vsakega človeka letno 628 cigaret. Na drugem mestu je Nemčija s 599 cigaretami letno na človeka; za tem sledijo Belgija, Italija, Francija, na zadnjem mestu Švedska s 184 cigaretami na moža. Radovedni smo, koliko se pri nas pokadi, ker je naša država bogata izdelovalka tobaka. Menda ne bi preveč zastajali za Amerikanci. V slabih stvareh smo navadno med prvimi.

— Washington ima tudi svoj opičen proces. Državni pravdnik Wittmer v Washingtonu je dvignil obtožbo proti nekemu učitelju, ker je učil v naravoslovju navke, kateri nasprotujejo sv. pismu. Zanimivo je, da je državni pravdnik sam ateist in da je to storil radi tega, da se pojasnijo odstavki v zakonu, ki govori o žalitvi sv. pisma.

— Sovjetski pomorski kadeti gredo prvič v svet... Iz Ljeningrada poročajo, da se odpeljejo tle dni na dveh križarkah slušatelji pomorske akademije. Potujejo v skandinavska pristanišča, nato v Arhangelsk, zopet v Baltičko in naposledsko morje ter čez atlantski ocean.

— Zlata komunistična omladina... Poljski list »Gazeta Posammy« primaše iz Minska izvirno poročilo, ki dobro označuje rusko komunistično omladino. V neki vasi iz okolice Minska so omladinci zažgali katoliško cerkev, potem ko so uničili vse podobne in kipe; nato so razrušili še nagrobne spomenike na pokopališču. V kraju Hlueka je skupina članov Zveze komunistične omladine razpadla neko dekllico, ki je bila v cerkvi, ter jo spolno zlorabila. Svoje postopanje so tolmачili tako, da so na ta način hoteli očistiti dekllico »verske zablude«.

— **Novorojčence v zrakoplovu.** Bourgetu v Franciji se je vikenda v zrakoplov neka Dankinja, ki je imela seboj par dni starega sinčka. Oba potujeta v Kopenhagen. Fantek je sedaj najmlajši potnik, ki se je vozil v zrakoplovu.

Lysiform

V Rogaško Slatino!

Maribor, 24. julija.

V našem lepem letovišču in zdravilišču priredita Jugoslov.-češkoslov. ligi v Mariboru in Ljubljani ob sodelovanju čeških društev v Sloveniji »Jugoslov.-češkoslovaške dneve«. Prireditelj je bila dogovorjena na zadnjem izletu v Celju, organizirala pa jo je mariborska liga. Njen poglavitni namen je, da propagira idejo zблиžanja med Jugoslovanci in Čehoslovenci v kraju, kjer je tačas zbrano odlično občinstvo iz vseh delov države. V drugi vrsti se zaključijo v Rogaški Slatini Masarykove proslave, hkrati pa se bo ustanovila Zveza lig za vso državo. —

Kljub vsem težkočam si Jugoslov. českoslovaška vzajemnost kot ena najaktuelnejših točk slovanskega programa krči vedno širjo pot v naš narod. — Delovanje lig kaže počasne, zato pa tem trajnejše uspehe.

Da se tudi na zunaj pokaže pomen in važnost take prireditve, je prevzel protektorat nad »Jugoslav.-českimi« dnevi v Rogaski Slatini naš veliki župan gosp. dr. Pirkmaier. Tudi na Češkem se daje prireditvam lig napol oficielen značaj in sedanjí predsednik centralne lige je inkogniti minister dr. Hodža. Prireditve v Rog. Slatini se udeleží najbrže tudi českoslovaški poslanik g. Šeba, ki biva sedaj na Bledu, dalje bodo navzoči konzuli in končno odposlanci centralne lige v Prahi. Na prvem mestu njen general-

nj tajnik g. Beringer. Pričakovati je častne udeležbe iz Ljubljane, Zagreba, Beograda, Varaždina, Celja itd.

Sobotna prireditev je namenjena v prvi vrsti kopališkimi gostom in reprezentantom oblasti in korporacij, ki pridejo v omejenem številu. Razen svečanega koncerta v parku je na programu tudi razsvetljava Zdraviliškega doma na čast jubileju prezidenta Masaryka.

Velika večina gostov prispe v nedeljo z dopoldanskim vlakom. Ob 10. uri bo v Zdraviliškem domu slavnostno zborovanje s kratkimi pozdravi in komaj 15 minut trajajočim predavanjem o Masaryku. Na tem zborovanju bo izvoljen pripravljalni odbor Zveze JČL v Jugoslaviji.

Ob 13. uri bo skupen banket v Zdraviliški dvorani, nato pa ogled vrelcev in zdraviliških naprav. Popoldan bodo imeli gostje priliko, da si ogledajo vse vrtenje in pestro življenje v tej krasni dolini, ki skriva biser naših letovišč: Rogaško Slatino.

Pričakujemo, da bo udeležba zelo častna, kajti zanimanja je veliko. Mariborski udeleženci bodo dobili na razpolago posebne vagone. Odpeljejo se z jutranjim zagrebškim vlakom in izstopijo v Grobelnem. Za polovično vožnjo je treba, da si dajo v Mariboru žigosati vozne listke, tajnik Češkega kluba gosp. Kovač pa bo izstavil vsakemu predpisano potrdilo.

Prijave za banket (samo 30 Din) se sprejema g. Bureš (Vetrinjska ulica).

Kakor izvemo, je ljubljanska »Česka obča« prijavila že 40 udeležencev. Nova prijavila pa še vedno prihajajo. Pomembno, da se bo izlet vršil ob vsakem vremenu.

V nedeljo tedaj v lepo Rogaško Slatino!

Iz demokratske stranke.

Vsem organizacijam in poverjenikom SDS v mariborski oblasti javljamo, da smo na željo večine krajevnih organizacij za mesec avgust 1925 projektirani politični šoli v Mariboru in Celju odložili na kasnejšo dobo ter bomo pravčasno sporočili, kdaj se bosta šoli vršili. Vsekakor pa prosimo one krajevne organizacije in poverjenike, kateri še niso storili, da čimprej javijo udeležence političnih šol. — Oblastni odbor SDS.

Mariborske vesti.

Maribor, 28. julija 1925

Velike tatvine v tovarni Doctor in drug.

Cez 50.000 Din škode. Tatova in vlomilca že na varnem.

Mariborska policija je nočjo izsledila dobro organizirano in nevarno vlomilsko dvojico, ki je na spreten način kradla skozi tri tedne velike količine platna v tovarni Doktor in Drug. Tovarniško vodstvo tatvine vse do zadnjega ni opazilo.

V nedeljo, dne 26. julija je opazilo vodstvo tovarne Doktor in Drug, na Ruški cesti, da so prejšnjo noč vdrli neznan storilec v skladišče in odnesli precej platna. Vlomilci so preplezali par vrst nizkih strešnih ploskev in so v sredini zlezli skozi strešno okno v tovarno.

Policija je takoj odredila obsežne poizvedbe ter je že drugi dan — to je večeraj — aretirala Franca Oeserja, ki je bil sigurno v zvezi z vlomilci, ker je razpečaval ukradeni platno. Policija je res našla pri njem okoli 200 m platna iz omenjene tovarne. Oeser, star 49 let, je bil večkrat kaznovan, med drugim tudi radi vloma v vilo Nauer v Lajterspergu, ki se je zgodil pred tremi leti.

Nočjo ponoči pa sta prišla v roke policije prava dva vlomilca in sicer Frano

Rus in Eduard Parger. Moža sta pravkar nesla iz tovarne veliko balo platna v izmeri okoli 50 m. Oba aretiranca sta znana in nevarna vlomilca; Rus, star 24 let, je pristojen v Temenico pri Ljubi in je sedel radi tatvine že tri leta v ječi; njegov tovariš Parger, star 26 let, je po poklicu strojni ključavničar, doma iz Rogaške Slatine in je bil že kaznovan radi tatvin na 5 in pol leta težke ječe.

Svoj vlomilski posel v tovarni Doktor in Drug sta izvrševala skoro tri tedne, ukradeni platno sta razpečavala v Studencih in okolici. Dvakrat na teden sta se vozila v Celje, Zagreb, Ljubljano in druge kraje, kjer sta najbrže tudi razpečavala blago in izvršila spotoma — kakor se domneva — več vlomov (vlom v manufakturno trgovino g. Kapusa v Šoštanju, ki se je bil zgodil pred dobrim tednom!).

Po dosedanjih ugotovitvah sta Rus in Parger pokradla v tovarni Doktor in Drug nad 4000 m blaga, predvsem platna za rjuhe, v celokupni vrednosti 50.000 Din.

Opozarjajo se vsi, ki so kupili ukradeni platno, da to takoj prijavijo policiji ali orožništvu, ker jih bodo sicer za dele neljube posledice zakona.

m Redek jubilej. Iz učiteljskih krogov smo prejeli: Dne 30. t. m. praznuje v Mariboru bivajoči vpokojeni nadučitelj g. Fran Podobnik 55 letnico maturo. Od 12 takratnih maturantov je nasoda njemu edinemu naklonila redki jubilej, kajti 11 drugih tovarišev-maturantov že krije hladna zemlja. Neustrašenemu narodnemu borcu in vzornemu učitelju-vzgojitelju, ki ga je pred kratkim zadela trpka usoda, da je izgubil ljubljeno in skrbno soprogo, naše iskrene čestitke z željo, da bi mu bilo damo doživeti tudi biserni jubilej!

m Prijave za izlet JČLig v Rogaško Slatino. Da moremo naročiti vsaj približno število obojedov za banket (30 Din za osebo) in rezerviranih vagonov, je nujno, da se vsak udeleženec prijavi najkasneje do četrtka pri g. urarju Burešu v Vetrinjski ulici. Nakaznice za polovično vožnjo (sem in tja 30 Din) se bodo delile v Rogaški Slatini pri zborovanju v veliki dvorani.

m Dijaška stanovanja. Gospodinja, ki žele sprejeti na hrano in stanovanje ali samo na stanovanje gojenke ali gojence tukajšnjih učiteljskih, se naprošajo, da se obrnejo na naslov: Anton Skula, strokovni učitelj, Maribor, Koroščeva ulica 5. II.

m Kovinarska obrtna zadruga v Mariboru sporoča, da se bodo vršile pomošniške preizkušnje za vse tiste vajence, kateri dovršijo do konca meseca septembra svojo učno dobo v drugi polovici meseca septembra 1925. Vsi v poštev došli vajenci, kakor tudi tisti pomošniki, kateri žele položiti pomošniško preizkušnjo, se pozivljajo, da predložijo najkasneje do 25. avgusta 1925 združenemu načelniku lastnorodno pisane prošnje, opremljene z učenim spričevalom učnega mojstra, odpustnico obrtno nadaljevalne šole in delavsko knjižico. Na prepozno vložene prošnje se ne bo oziralo. Ob enem s prošnjo je poravnati oprostnino in pristojbino za pomošniško preizkušnjo v znesku 75 Din.

m Iz podružnice Udruženja jugoslov. invalidov. Podružnični odbor je v svoji seji dne 21. t. m. podelil naslednjim svojim članom denarne podpore: Sorl F., Teznop M. 150 Din, Sovič A., Maribor, 150 Din, Švan Ivana, Studenci p. M. 100 Din, Kokolj A., Maribor 100 Din, Partlž L. Hoče p. M. 50 Din, Maroh A., Slivnica p. M. 50 Din. Razentega so dobili na predlog podr. odbora od izvršnega odbora, Celcer L., Studenci pri M. 250 Din, Zorec F., Maribor 200 Din, Senekovič J., Maribor 200 Din, Pivec F., Zg. Zetjanci 150 Din in Knezer R., Maribor 150 Din. Za podružnico: A. Krepek, predsednik. M. Pravdič, tajnik.

m Ta jo je pogruntal. V gostilni Marje Wicel na Koroški cesti je popival s svojo soprogo znani mariborski »vitez«, ki je v vinjenosti nadlegoval in izzival mirne goste. Gostilničarka je poklicala stražnika, ki je zahteval, da naj »vitez« zapusti gostilno. Globoko užaljeni kavaler pa je zahteval od stražnika, da naj mu pove svojo številko, ker ga bo naznanil ministru g. Pavlu Radiću in bo kmalu sfrčal iz službe. Stražnik je radje volje ustregel želji, »vitez« pa je moral kljub svoji namišljeni visoki protekciji nevihteško oditi iz gostilne.

m Nesreča pri kopanju. Ivan Korenč iz Smetanove ulice je skočil pri kopanju iz čolna v vodo ter pri tem stopil na razbito steklenko, ki mu je močno razrezala nogo. Prepeljan je bil v bolnico.

m Pretkani goljuf. Aretiran je bil avstrijski državljani Rosenberger, ker je nabiral razna naročila za dunajsko tvrdo Luder, ne da bi bil za to pooblaščen. Aretirali so ga na zahtevo nekega rezervnega častnika, sicer poštnega uradnika v Ljubljani. Temu je Rosenberg obljubil nabavo blaga pri omenjeni tvrdki ter prejel tudi nekaj predujma. Izročen je bil okrožnemu sodišču.

m Tatvina volovskih rogov. Aretiran je bil brezposeln pomošnik Franc Š., ker je ukradel nekemu trgovcu 700 kg rogov, vrednih 1800 Din.

m Sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 24. julija so prignali 148 svinj in 3 ovce. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 85—125 Din, 7—9 tednov stari 135—175 Din, 3—4 mesece stari 225—350 Din, 5—7 mesecev stari 362,50—450 Din, 8—10 mesecev stari 460—500 Din, 1 leto 600—1000 Din, 1 kg žive teže 13—14,50, 1 kg mrtve teže 16—17,50, ovce komad 1000 Din. Prodalo se je 99 svinj in 2 ovci.

m Klub-bar: Prolongira Lenard, Fodor in Sinkovsky s popolnoma novim programom. 1485

„Ljudska knjižnica“ v prvem poletju I. 1925.

Danes bi bilo odveč govoriti o pomenu, ki ga ima v našem mestu »Ljudska knjižnica« kot edina večja knjižnica, ki je namenjena najširšim krogom čitatev. Naša javnost je to že ponovno priznala in gre sedaj le za to, da dobi vodstvo knjižnice še več sredstev za nakup in vezavo novih knjig ter za izpopolnitev vrzeli, ki se še niso mogle izpopolniti ali ki nastajajo na ta način, da je treba zložiti iz prometa prevč obrabljene knjige. V nadi, da se bodo pristojni čimprej tudi oni zasebniki, ki lahko žrtvujejo kaj v narodno-kulturne svrhe, spominjali ob vsaki priliki naše »Ljudske knjižnice«, ne bomo danes razpravljali o njenih gmočnih zadevah, temveč ji bomo dali zgolj moralno priznanje. To pa na ta način, da objavimo statistiko za prvo polletje letošnjega leta. Številke govore najbolj glasno.

V prvem poletju je bilo 3414 osebam izposojenih 5960 knjig in sicer: 3710 knjig 1703 članom, 2250 knjig pa Sokolom in drugim, ki ne plačujejo izposojnine.

Od izposojenih knjig je bilo: 2138 slovenskih leposlovnih knjig, 962 slovenskih mladinskih, 85 slov. znanstvenih, 77 zbornikov in revij, 191 srbohrvaških, 144 čeških, 2317 nemških, 46 knjig pa v drugih jezikih kakor v italijanskih, francoskih, angleških in ruščini.

Glede gibanja članstva je omeniti, da je v prvem polletju pristopilo 86 novih članov, izstopilo pa 22. Celotni seznam

članstva izkazuje danes 1316 vpisanih članov in 172 vpisanega sokolskega narasčaja, skupaj torej 1488 članov.

Kultura in umetnost.

x Nova Evropa. Te dni je izšla 3. št. XII. knjige zagrebške revije Nova Evropa, ki je posvečena nacionalnemu omladinskemu gibanju in Orjuni. Številka prinaša sledeče zanimive članke: »Quo vadis Jugoslavija (I. Kolbel), Predvratna vojvodinska omladina in nacionalni pokret (Stajić), Predvojni Jugoslovanski dijaški ferijalni savez (Pasarić) Ali je Orjuna naslednica revolucionarne nacionalistične omladine (M. Č.) Orjuna v Beogradu (Knežević) ter v beležkah Jukičev letak in Kako je »Nova Vojvodina« sprejela Orjuno. »Nova Evropa« se naroča v Zagrebu, Preradovičev trg 9.

Gospodarstvo.

Nemška kemično-tehnična strojna industrija.

Nemška kemično-tehnična industrija je dosegla brez dvoma visoko razvojno stopnjo. Ako vprašamo po vzrokih, tedaj moramo povdariti, da so se tudi inženjerji izkazali kot večji kemiki, ker so dali s svojimi konstrukcijami strojev in aparatov kemikom potrebno orodje za uspešno delo. V foku desetletne prošnje je nastal prav dober strojni park tudi za kemično industrijo. Nemški stroji in aparati so uporabni, odgovarjajo vsem zahtevam. Neprestano uporaba v nemški kemično-tehnični industriji je posamezne modele strojev tako spremenila, da je zaposlitev kar najpreprostejša. Tudi cena se mora glede na izvršnost strojev označiti kot nizka. Da je temu tako, je pripisati okoliščin, da se v Nemčiji sami uporabljajo veliko strojev, to je povzročilo ogromno izdelavo in zbog tega so izdelki tako poceni. Omeniti je tudi, da so plačilni pogoji zelo ugodni.

Z ozirom na uporabi namen se razlikujejo stroji po snovi, z katere so izdelani tako: iz trdega svineca, iz litega železa s homogenim posviančenjem, iz kiselmasnega jekla, iz čistega aluminija, iz čistega bakra, iz čistega nikla, iz alit-železa, iz porcelana, vzdržljivega ognja in kisline i. t. d. Da bi našli vse novosti, nam primanjkuje prostora. Te novosti spadajo na področje armatur visokega pritiska, elektrotehnike, strojev za zlaganje, sesaljk za kisline i. t. d. Dobavljajo se poleg posameznih strojev tudi celokupne naprave. Najlepši primer, ko, da si v dveh dneh ustvarjate zadosten pregled, nudijo velesejmi v Leipzigu, zlasti tehnični sejmi, ki so prvovrstni univerzalni nakupovalni trg. Datum: jesenskih sejmov so naslednji: Splošni vzorčni sejem od 30. avgusta do 5. septembra. Tehnični sejem od 30. avgusta do 9. sept. 1925.

Koliko stara hoče biti žena

odloči ona sama stem, da svoj obraz ne guje ali zanemari. Žena ostane vedno mlada, ako rabi Fellerjevo Elsa obrazno pomado, ki stori kožo v najkrajšem času belo, mehko, nežno in čisto. Za racionalno nego las naj se uporablja Elsa-pomada za lase! Enako moški, ki nečejo biti plešasti! Za poizkus 2 lončka za 36 dinarjev ako se pošlje denar vnaprej, ali pa 45 dinarjev po povzetju od LEKARNARJA EUGEN V. FELLER v STUBICI DONJI Elsatrg 201, Hrvatska.

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zavese
Blago za pohištvo
Posteljno perje
po izredno nizkih cenah v zalogi pohištva

Karol Preis
Maribor
Gospodna ulica št. 20
(Pirchanova hiša)
Svoboden ogled!
Ceniki brezplačno!

Dekoracijski divan, otomana, 6 m preproge, omare, postelje, pregrinjala za postelje, 15 kg kime A 15 Din na prodajo. Rotevski trg 8, I. nad., 1555

Omega ure,

niklaste, po Din 500. Državni nameštenci in železničarji 10% popusta. Edina zaloga v Mariboru! R. Bizjak, urar, Maribor, 1552

Kupujte samo prvovrstno

domačo svinjsko mast

znamke **J. P.** znamke

Lastni izdelek tvrdke

Janko Popovič v Ljubljani

Najnižje cene! Solidna posrežba! Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200 kg.

Nogavice svileni flor Din 22,— 30,— la svileni flor Din 36,— 1161
Moške nogavice, otroške nogavice, otroške majce po najnižjih cenah pri tvrdki
Anica Traun, Maribor, Grajski trg 1.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancom sporočamo tužno vest, da je preminula danes naša dobra mama, stara mama, tašča, oziroma teta, gospa

Ana Herman, roj. Janežič
hišna posestnica v Kamniku

v 83. letu svoje starosti.
Pogreb drage nam pokojnice se vrši v sredo, dne 29. t. m. ob 5. uri popoldan iz kapelice, na pokopališče v Pobrežju pri Mariboru.

Bog ji daj večni mir in pokoj!

MARIBOR-DRUJA, dne 27. julija 1925.

1554

Zalujoče rodbine

Slavinec, Sax, Lušin.